

21-

«ХАЙ ВАС ГОСПОДЬ БЕРЕЖЕ!»

Напередодні світлого свята Різдва Христового ми зустрілися із настоятелем церкви Різдва Христового, що в Клевані-1, Іваном Зінковим. Ця церква – відомий на Рівненщині пам'ятник архітектури. Тому не дивно, що нашу розмову ми розпочали саме з історії цієї культової споруди.

— Отче Іване, познайомте наших читачів з історією церкви, настоятелем якої Ви є вже двадцять років.

— Наша церква була побудована в 1777 році, тобто незабаром їй виповниться 230 років. Зводилася вона на кошти колишнього власника містечка Клевань Адама Чарторийського. Що стосується дзвіниці, то вона була збудована пізніше, в 1844 році. У 1862

року леві болванки і зараз добре видно. Тоді був вщент розбитий іконостас, обвалилася стеля із лівнічного боку. Церква потребувала капітального ремонту, який і було зроблено після війни. До речі, поблизу церкви, неподалік від дороги, була братська могила солдатів російської армії, які загинули під час знаменитого Брусилівського прориву. Ще коли селищним головою був Аркадій Тур-

найбільш вірогідно, що це були жертви цієї зловісної організації. Не виключена можливість і того, що цих людей розстріляли фашисти. А може це поляки вбиті. Хтозна? Залишки цих людей, які померли насильницькою смертю, ми перепоховали в одній могилі, неподалік від храму, поруч з іншою безіменною могилою.

Вся територія, на якій розташована церква з дзвіницею та невеликим господарським будиночком, займає 0,25 га. На фотографії 1915 року можна побачити, що дерева, якими було обсаджено церковне подвір'я, зовсім маленькі. А подивіться, якими вони стали за 90 років. Так, все тече, все змінюється. І наша церква теж вже не молода. Багато пережила вона на своєму віку. І будемо сподіватися, що ще не одне покоління людей знаходитиме тут свій шлях до Бога.

— А це правда, що в замку була ще одна церква?

— Так, церква великомученика Димитрія Салунського. Але вона була розібрана. Іконостас, який зараз у нашій церкві, більше всього саме з цієї церкви.

— Дозвольте задати, може, не зовсім тактовне питання. Чому ви вирішили стати священником?

— Я народився в сім'ї, де і батько, і матір були глибоко віруючи-

Приїзд митрополита Київського та Всієї України Філарета в Клевань. 1991р.

Сім років на Чернігівщині, а двадцять у цьому храмі.

Кохав мене запитали: «Що ви робитимете, якщо раптом війна?» І я відповів, що поїду на цвях кадило і сяду в танк. Захистити Батьківщину – це теж велика служба.

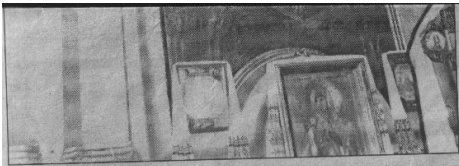
заробити дешево популярність. Народ сам прекрасно може розібратися, яка церква йому більш потрібна, в який храм тій чи іншій людині ходити.

— А як Ви дивитеся на виховання через релігію? Можливо все-таки варто, щоб Закон

Бога суспільство лише виграє.
— Хто з видатних церковних ієрархів відвідував церкву Різдва Христового?

— В 1991 році в церкві побував блаженніший Філарет, митрополит Київський і всієї України. Пам'ятає церква і патріарха Всієї Русі Алек-

році церква дещо змінила свій вигляд — над кам'яною основою було надбудовано дерев'яний купол. В 1882 році вона була заново пофарбована ззовні, а через два роки розписана всередині на кошти прихожан. В ті часи до сіл приходили належала Клеванська-Юрдика, Застав'є, Новостав, Голишів, Руда і Красне. Пізніше останні два села злилися в одне.

В серпні 1915 року церква була сильно зруйнована — в неї влучили кілька австрійських снарядів. Деякі не розірвалися, позастрагали в західній стіні церкви. Ці мета-

чинський, було організовано перепоховання цих останків. А зовсім недавно, коли проводили через територію церкви природний газ, ми наштовхнулися на ще одне поховання, вже сталінських часів. Жахливе поховання — трупи були буквально прикопані на глибині 70 сантиметрів. Судячи по стану зубів, це були ще молоді люди. А загинули вони від кулі в потилицю. Ми нарахували 30 кістяків. Справа в тому, що довгий час в сусідньому Клеванському замку розташовувалося місцеве відділення НКВС і

року народження, до цього часу в ньому співає, хоча їй вже за вісімдесят. Так що віра в мене була закладена з дитинства. Я ріс і виховувався, як і більшість дітей в ті часи. Вчився в радянській школі, був членом ВЛКСМ, потім служив у танкових військах збройних сил СРСР в Білорусії. Моя військова спеціальність — наводчик танкової гармати. В армії я навіть ленінський залік здав на «відмінно». Але все це не завважало мені відвідувати храм. Я взагалі вважаю, що всі розмови про якусь надмірне переслідування віруючих в радянські часи за моєї пам'яті — занадто перебільшені, хоча неподобства і траплялися. Хто хотів присвятити своє життя Богу і людям, мав можливість це зробити. І я такий вибір теж зробив, бо відчув, що саме в цьому мого поклонання. Закінчивши Одеську семінарію, я вже двадцять сім років служу.

лицький храм, в мечеть, молитовний будинок чи синагогу. Повинна бути віротерпимість. Але важливо, щоб ця віра була справжньою, а не знаком своєрідної моди на віру. Я помітив, що люди, які і за радянських часів ходили в храм, тепер теж залишаються ревнними прихожанами. Преподобний Серафим Саровський сказав: «Спасайся сам і біля тебе спасуться тисячі». Про це ми не повинні забувати.

Віра завжди була оплотом високої моралі! А в нашому суспільстві ще не все гаразд. Як можна розцінити факт, що у 1994 році нашу церкву обікрали? Цей злочин, до речі, до цього часу так і не розкритий правоохоронними органами. Неподиноки випадки посягання на кладовищах. Так що говорити про справжнє наведення до віри ще ранувато. Але більшість людей — все-таки рано чи пізно прийдуть до Бога.

— Виходить, що спроб закрити церкву Різдва Христового а радянські часи не було?

— Ні, не було. Церква працювала при будь-якій владі. І при російському цареві, і за часів Польщі, і в недавні, радянські. І під час Другої світової війни церква відкривала свої двері віруючим. Недарма вона якби височіє над селищем. Її будували дійсно на віки. Товщина її кам'яних стін сягає півметра, а діаметр вікон у формі годинника сягає майже двох метрів. Наша церква справжній архітектурний шедевр. І мене дещо дивує ставлення до неї з боку нинішньої влади. Я пам'ятаю, яку велику моральну і матеріальну допомогу надавали нашій церкві такі голови селищної ради як Іван Максимович Калюжний та Аркадій Моїсейович Турчинський. Коли ми готувалися відзначати тисячоліття запровадження християнства, то теж відчували допомогу з боку влади під час капітального ремонту церкви.

А ще я проти того, коли церкви різні конфесії використовують з політичною метою, намагаючись

*Разбито в Австрії
к.с. 1915. Австрія була...*

Божий вивчався в школі?

— Я чув, в Рівненському районі апробується питання про запровадження вивчення такого предмету, як «Основи християнської етики». Але мені думається, що подібні курси чи недільні школи не можуть замінити відвідування храму, де іде богослужіння і співає церковний хор. Тут багато запезить від батьків, від їхнього живого прикладу. Від повернення до

сія II. Подібні візити звичайно не забуваються.

— Що ви хочете побажати всім православним напередодні великого свята — Різдва Христового?

— Великого людського щастя, міцного здоров'я, довгих років життя. Хай Вас Господь береже!

— Дякую за розмову.

Спілкувався
С. СЕРГІЄВСЬКИЙ

